

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGYESTARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL:
Az ev. ref. főiskola nyomdájában.
SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beigtatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.
Az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadó-hivatalhoz, dolgozatok és nyilttéri közlések a szerkesztőséghez intézendők.

Megjelenik e lap minden szerdán és szombaton, reggel, NAGY FÉLÉVEN.
ELŐFIZETÉSI ÁR
Negyedévre 1 frt 30 kr.
Félévre 2 „ 50 „

A „Sz. H.” magán távsürgönye

Pestről febr. 19-kén este.

Az országgyűlést összehívó I. felsőbb leirat immár elkészült s alá is iratott. A választások azonnali megejtése rendeltetik. Az országgyűlés megnyitása ápr. 21-kén. A királyi pár Zág-rába s onnan Fiuméba megy márczius elején.

Argumentum ad hominem.

Mikor 184⁸/₉-ben honvédkedtünk, az alatt, míg mi a csatatéren vérünket, életünket vittük a haza oltárára, a vérontástól ment helyeken, gyermekeink bodzafa puskáikkal utánjátszták a mi véres küzdelmeinket; harczoltak, verték a kicsi németeket s kicsi muszkákat.

Mikor Széchenyit az ország minden szögletében komor szertartásokkal oltomottuk. Kis gyermekeink szintén sarcophagokat állítottak fel játszó szobáikban s temettek.

Mikor megkoronáztuk a királyt: pár nap mulva Pest utcáin mindenféle papirkoronákkal ékesített gyerekeket, s köztük egy-egy vén bolond játszótársat lehetett látni, akkor koronázásdit játsztak.

Most a követválasztás van napirenden, programokat mondanak vén okosok s vén charlatánok, de nem maradnak magukra: következik a gyermekjáték.

Im — hogy több hasonlók közt egyet említsek — b. B. Dezső fellépik Sz. megyében, baloldali követjelöltnek, s elmondja legelső szavát a haza színe előtt, a mi sem több, sem kevesebb, mint az, hogy ő követ akar lenni.

Valóban ártatlan szűz-beszéd! Mily helyes és bölcs dolog, fiatal embernek tigrisnek lenni. Azonnal elkezdheti pályáját a tőponton, egyszerre országos képviselőnek concurrálhat.

Azon fiatal ember különben szépen készült fiu. Ha Deák-párti volna, azt mondanók róla: ennek jövője van; ez nem soká elkezdi szerepét a megye zöld asztalánál és az irodalom terén; talentoma által ki fog tűnni, s öt, hat, tiz év alatt, megismeri a nép, kivívja a közvéleményt, s eléri a legmagasb polgári megtiszteltetést: valamely derék kerület meg fogja őt választani.

— Eh, mit az a Deák-párt!? Az mindenben így táblaliráskodik. Politikája is ilyen. Letette az alkotmány alapját s reméli, hogy azt tovább fejlesztve, évek, évtizedek mulva szabadságunk virágai mind szebben fognak

fejleni; a haza emelkedik, a nép vagyonsodók, erőnk nő s felserdülünk, megizmosodunk s Európa respectálni fog.

Táblaliráskodás!

A Tisza-párt nem így gondolkozik; azt mondja: im itt mi, praefenter democraták, megfogtunk újból egy fiatal mágnást, szépen indult, kezdjük vele a tetején; a kit még mint honfiut nem tanult ismerni a nép: ismerje meg egyszerre, mint honatyát.

Aut Caesar, aut po'sár!

Ez a baloldal jelszava a politikában is. Ő nem várja meg az embert, míg oda fejlődik, hogy bizonyos helyet elfoglaljon; oda teszi s be van töltve a hely; ő nem várja be, míg az időben bizonyos eszmék megérlelődnek, hanem meleg párával érleli az eszmét, hogy halovány és elhulló eredményt arasson.

Ő mésszel sietteti ki a cseresznyeágból a piros gyümölcsöt, (mely a baloldal intolerantiájának csipkebokrán hasonló ujdonszülött nagyság véreből termett), nem számítva, hogy a fattyu gyümölcs miatt az ág elhervad, s többé nem terem.

Hanem mégis jó baloldalinak lenni. Ott ez idők szerint olcsó a dicsőség. A Deák-párt nagy tenger, mely még a kösziklát is eltakarja; a Tisza-párt tócsa, melyből a hanyaboly is kilátszik.

Amott elvesznek a lángeszek, a sok praescribált nagy ember közt, itt a kevés jó közt kitűnik a kicsiny jó.

És miután az ember örömet választja a dicsőség könnyebb útjait: csoda-e, ha tigrisesedünk?

Játszszátok fiam azt a játékot, a mit elkezdettetek. Kicsiny, Bors a nevem, de nagy időket megéltem; ősz fürteim alatt messze időkre s nagy eseményekre nyúlik vissza az emlékezet; de a magyar nemzet kebelében nem láttam ekkorig ugy feleserélve a szerepeket, mint mostan.

Láttam követválasztási harczokat; láttam nép-itatást, de népbolonditást most látok először.

Láttam nagy embereket, kiket évtizedek alatti küzdelmök tett azzá; de Jupiter fejből a bölcsesség istenasszonyát egyszerre kiugrani csak most látom különböző választó-kerületekben.

Régen, a ki követjelöltnek fellépett: ismerte a haza; most elég, ha egy-egy kis cotteria ismeri, „fac talem, talis erit“.

Hajdan koronáztunk a királyhalmon s csak azt tartottuk koronázásnak: most az utcza-gyerekek papir-koronázását valónak akarjuk láttatni,

Játszszátok fiam! hiszen nincs az oly nagyon ellenemre; csakhogy nehogy a haza sorsát el találjátok játszani! De vajjon, midőn oly igen siették élni: nem előérzet-e ez, hogy a mit alkotni akartok, annak nincs jövője.

Tivalljátok-karát. — Mi öregek nem sokára már nem leszünk.

Székely Bors.

Választás előtt.

Az oly hosszasan ránk nehezült abszolúturalom, nemcsak azért szomorú emléktű, mert megfosztott alkalmányunktól, szellemileg és anyagilag tönkrejuttatni törekedett; hanem mert alkotmányos erényeinkből is nagy mértékben kiforgatott,

Az alkotmányos államforma legnagyobb előnye abban áll: hogy a nép önalkotta törvények által maga intézi dolgait. Az egyes honpolgár azáltal foly be e nagyszerű tény előmozdítására, hogy legjobb belátása és meggyőződése szerint kiválasztja polgártársai közül azt, ki őt a törvényhozásnál a legméltóbban képviselheti.

A követválasztásra befolyini legsarkalatosabb joga az alkotmányos honpolgárnak.

S mily könnyelműen gyakorolják honfitársaink hazaszerté e sarkalatos jogukat! Áruba bocsátják pénzért; odadobják borért, egy kis mézes pálinkáért, vagy még ennél is hitványabb mézes szavakért, levegővel felfuttatott dictiókért.

Pedig az alkotmányos kötelességek legelsője ez: kiki kezét szívére téve, magát megpróbálva járuljon a választó urnához.

Vajon ha a közelmultra visszatekintünk elmondhatjuk-e: hogy mi, a székely főváros polgárai hiven teljesítettük e kötelességet? A részrehajlatlan bírálat azt mondja: hogy jobban is teljesíthettük volna.

Nem tanítani akaró viszketog, vagy valamely személyes érdek szól belőlem: nincs más érdekem, mint az, hogy a város jó hírnevének fényéből reám is — mint e város egyszerű polgárára — esik egy sugár; a kárhuztatás, melyet magunk viselete által netalán kiérdemlünk — reám is vet egy kis árnyékot.

Ha a közelmúltat szellőztetjük s eljárásunkat a több rendbeli követválasztások alkalmával bírálat alá vesszük: azon ítéletre jogosulunk, hogy nem voltunk következetesek önmagunkhoz, hogy a politikai jellemtelenség bűnébe estünk.

Nem szólok első rendbeli választásainkról, midőn a két Dósa választók képviselőinkül. Mi ekkor hiven teljesítők alkotmányos honpolgári kötelességünket; a haza meg volt elégedve magunkviselésével. Igen, mert ekkor még önmagunkra voltunk hagyatva, szabadon követhettük szívünk ösztönét, józan eszünk sugallatát, mely azt parancsolta: hogy nekünk azon pártot áll érdekében támogatni, mely a békés kiegyezésnek levén barátja, képes lesz minket az egyiptomi fogság setét völgyeiből a szabadság éltető levegőjére kivezérelni.

Bekövetkezett Dósa Elek, nagy hazánkfia szomorú s mindnyájunkat megrendítő halála.

Új követválasztás lőn elrendelve.

Ime egyszerre mekkora változáson mentünk keresztül.

Mert agitatorok léptek békés hajlokainkba; Chinából, Tordáról és Ernyéből izgató elemek vegyültek közénk; az a pollói hangzatos szavakra jobban hallgattunk, mint szívünk sugallatára. A választás napján a tordai kortes kibontotta a háromszínű lobogót, ráhúzta a Rákóczi indulót, mi e kukuloriumokra, oda hagyva korábbi a baloldal karjai közé. Ez nem volt elég. Addig egyetértő, békés szellemű városunk, felbolygatott darázfészekhez lőn hasonló; kik eddig békésen fertünk meg egymás mellett: ellenségekként állottunk szemben; kik addig kedélyesen egymás borát fogyasztottuk: azon a ponton állottunk, hogy egymás vérére szomjuhozzunk. Szomorú napok voltak, bár többé soha vissza ne kerülnének!

Később Dózsa Dániel is beadta lemondását. Ujra követet kellett választanunk.

A választási előkészületek alkalmával nem lehettem itthon, de a távolból érdekességgel kísértem a mozgalmakat. Azon hitben, hogy polgártársaim az utóbbi választáskor tanusított elvhez hiven maradnak, bizonyosnak tartottam, hogy egy baloldali név fog az urnából kikerülni. S ime egy polgártársunkra esett a szavazatok többsége, kiről nem volt kétség, hogy a jobboldalhoz fog csatlakozni.

Tehát ismét politikai szint változtattunk.

Midőn ezen jelenség okáról kérdezősködném, azt nyertem válaszul: hogy polgártársaim ez alkalommal a szánalom és könyörület érzéseitől engedték magukat vezetni.

S mi volt mindezeknek a következménye? az, hogy annyi színváltoztatás után, városunk az egész haza előtt politikai jellemtelenséggel lőn megbélyegezve;

az, hogy Dósa Elek halála után az or-

szággyűlésen nem voltunk képviselve. Mert egyik követünk a jobb, másik a baloldalhoz tartozván, a mit az egyik épített, azt a másik lerontotta; hiszen nem csak a számtanban, de a politikában is áll az igazság: hogy a plus és minus megsemmisítik egymást.

Mindezeket nem azért szellőztetem, mint-ha kedvem telnek a recriminatiookban: hanem azért, hogy önismeretre jussunk.

A historia nem csak arra való, hogy abból Jókai és Szathmári Károly barátom regényes elbeszéléseket componáljanak: hanem, hogy okuljunk is belőle.

S minő tanuságot vonhatunk el a közelmúltból?

Azt, hogy ne engedjünk ezután magunk közt befolyást az idegen agitationak. Ha kedvök kerekednék a kolozsvári, tordai, vagy plané csányi ambulans korteseknek bennünket is meglátogatni: álljunk elébök s mondjuk: honfitársaink! seperjetekek ti ott-hon saját házatok előtt; ne tartsatok minket kiskorúaknak; el tudjuk mi a magunk dolgát a ti segélyetek nélkül is igazítani. Ha ti szinpadnak tartjátok a politikai pályát, hadd legyen szinpad: de mi tudjuk szerepünket, nincs szükségünk a ti souffleur-ségtőkre.

A másik tanuság az, hogy ne engedjük hazafiúi kötelességünket a szánalom vagy bármi más érzés által háttérbe szorítani. A könyörület keresztényi erény ugyan: de a politikában elsőbb a polgári kötelesség. Nincs semmi kifogásunk az ellen, ha valaki szánalommal megmozdítja a szánalmat, kiüríti erszényét: de a ki oly botor, hogy ősi telkét ajándékozza oda a szűkülködőnek, az utódait károsította meg. Épen így tesz az, kit szánalom vezérel a választás nagyfontosságú actiojánál: hiszen a hongyülésen hozandó törvények nem csak az ő, de gyermekei és unokái öröksége is.

Minden idegen befolyástól távol tartva magunkat, fontoljuk meg egymás között józanan, atyafiságosan, hogy a két nagy hazai párt közül, melyikhez csatlakozzunk.

Ha megfontolásunknak az lesz az eredménye, hogy helyesnek találjuk azon törekvést, mely a mély bölcseséggel megkötött államszerződés szétválását tűzte feladatául; ha helyesnek találjuk alapjaiból felforgatni az újonnan felemelt nagyszerű állam-épületet, hogy épen akkorra, midőn a nagy hó zivatar keleten megindul, fedél nélkül maradjunk: válasszunk baloldali követeket.

De ha — mi meggyőződésem szerint sokkal tanácsosabb — azt látjuk helyesebbnek, hogy meghúzva magunkat az új hajlékban, gyarapítsuk kamaránkat, gabnatárunkat, szóval gyűjtsünk erőt, hogy megállhassunk a bekövetkező fergetegben, s hitvány polyvaként el ne separtesünk: küldjük a jobboldalra követünket.

Mindenesetre intézzük úgy a választást: hogy legyünk már valahára képviselve az országgyűlésen, s hogy letöröljük városunk nevéből a politikai jellemtelenség reá-sült bélyegét.

Mentovich F.

Ujra egy jó hír.

M.-Vásárhely, febr. 17.

Az erdélyi magyar lapok közül a „Sík-kely Hirlap“ közölte volt először azon kellemes hírt, hogy január 24-én köcsökalapjaikkal nagy feltűnést okozott 14 idegen — az erdélyi vasút vállalkozóinak a gyulafehérvár-m.-vásárhelyi vonalrész felvételére kiküldött angol mérnökei — érkeztek Gy.-Fehérvárra.

Egy épen most kapott levél nyomán a következő részletekkel egészíthetjük ki a fennebbi közleményt: Az örömmel üdvözölt fehérvári vendégek közül hét angol, előzőt mintegy három héttel a központi fekvésű s az erdélyi vasút-hálózatban nevezetes szerepre hivatott Gerenden üttötte fel főhadiszállását; s azóta igazi angol fáradhatlansággal, szorgalommal folytatja felvételi munkálatát, azon biztosítással, hogy tavasz nyíltával néhány száz olasz munkás fogja e ponton is a földmunkálatokat megkezdeni, 2—3 hó múlva egy mellék távirda-vonal Gerendig fog (hihetőség Tordáról, mint legközelebbi állomásról) kiágazni, s a posta állomás a közóhajtásnak, s a közlekedési céloknak megfelelőleg ugyanoda áttétetni.

Addig is mig további részletekkel szolgálhatnánk, ennyit izelítől s mintegy ellensúlyozására, azon lehangoló híreknek, melyeket a „Magyar Polgár“ — daczára a miniszterium, és a fővállalkozók, legkomolyabb ígéreteinek, biztosításainak, s az elfogadott erdélyi vasútvonal több pontjain egyszerre megindult élnék mozgalomnak és valódi hangya-munkásságnak — koronként föltálatni, baloldali közönségének mulattására, jónak látja!

H.

VIDÉK.

A csiki térségről febr. 12. 1869.

(Folyt. és vége.)

Mind ezt — megengedjen — némi túlbuzgósággal lehetne hivatalos pressionak mondani, ha úgy vesszük, hogy a kerület főhivatalnok a községek előjárói előtt mondá; de hiszen csak nem akarja ön a szólás szabadságát korlátozni! s aztán legyen Góbé ur nyugodt, ezek a községi előjárók — a mint meg is mutatták — elég értelmesek; a mondott szavak semmit sem ártottak, ne vegye ezt hivatali pressionak.

Azt írja Góbé ur, „a tiszta jó székely levegőt egészen be akarják Mikózní, s ezt mondja azon sokak nevében, kik a Mikó-légekörből fejüket szerencsésen kiemelték.“ Ki lehet az ön nagysága, hogy ily tréfásan beszél? Lássá, Góbé ur, kevélysége azon gyanút ébreszté bennünk, hogy ön a havasok között talán épen méltatlanul is vevé fel a „Góbé“ nevet, mert különben ha ön nem a csiki havasokon, hanem itt közöttünk a csiki térségen lakó székely Góbé volna, tudnia kellene, hogy Csikszék nem most kezdi „magát bemikózní;“ a mi pedig azt a „kiemelkedést“ illeti — hej uram nagyot kell önnek ágaskodni, ha a Mikó légekörön itt nálunk akarja magát felül emelni! Csak álljon barlangjának tetős tetejére, s aztán vigyázzon, nehogy megszakadjon az ágaskodásban...

A mi illeti azon insinuatíóját, hogy M. ur mit mond négyszem között a székelynek, erre furcsa dilemmával felelhetnénk. Mondhatnók, hogy miután a négyszem közti beszélgetést nem szokta elárulni: vagy nem igaz a mit mond, vagy, önnek, hogy a négyszem közti beszéd tartalmához juthasson, leskelődni kellett; ezt pedig még a havasokon sem a legderekkabb emberek szokták gyakorolni...

Legyen szabad még Góbé uram álmodozásainak legesalárdabb részére, néhány szót szólani; ez abból áll, hogy „a Deák-politikának tisztátalan anyagokból épült rokkant viskóját, a székely nép hazafias érzületének tiszta szele elseprendi, ezt bizton reméljük, hogy a jövő választások igazolni fogják.“ Megmondottuk fentebb, hogy ön mélyen aludott január 30-án a szentmiklósi értekezlet manifestatiója alatt, meghagyjuk önt még néhány hétig boldog álmodozásában. Lesz gondunk azonban, hogy az, a mit a nép érzületének tiszta szele elseprend „nem a Deák párt viskója,“ hanem azon kártyaház lesz, melyet önök néhányan itt a nép

nevében raktak fel, gyakorlatlan gyermekded kezekkel.

Ezt fogja uram összeontani, s az önk vezérekébe tovább tartásának reményeit elhervasztani az a szél, melyet ön olyan cizfrán kikerekített.

Legyen meggyőződve, hogy mi ismerjük embereinket, nálunk arra, hogy mi valaki után menjünk, nem elég, hogy nagy szavakat mondjon, mérgeledjék, és gyanúsítson! Mi harcziás nép vagyunk uram! s a vezért jól megválasztjuk, csak kadétkodjék még elébb sok új ember — vezérnek tapasztalt s már ütközetet nyert jó fejű embert szeretünk mi — s még a régi tábornoktól is megvárjuk, hogy erőnk ismerjék s tul ne becsüljék; mert a 20 évi csatázás után nyert alapot, önk könnyelmű elégtelenségeért nem akarjuk eldobni. S most tartsa ide a fülét Góbé ur — most ön nagyot hall — hadd kiáltsak valamit belé: Csikból Antalfi Károly és Lázár Dénes lesznek a követek!

Egy választó.

Az erdélyi muzeum-egylet 1869-ik évi közgyűlése.

Az erdélyi muzeum-egylet ez idei égygyűlésének napjával február 15- és 16-dika, az ülés, helyiségeül Kolozsvár városházának nagy terme tüzetett ki. Az ülést e helyen, f. hó 15-én muzeumi elnök gr. Mikó Imre távollétében, alelnök dr. Szabó József úr délelőtti 10 órakor lelkes beszéddel nyitotta meg.

A lelkesedéssel fogadott szelleműs alelnöki megnyitó után Finály Henrik, titkár úr olvasá jelentését a muzeumi bizottmány évi működéséről, majd Brassi Sámuel tevé, mint igazgató s a természetiek öre, Szabó Károly, mint könyv és levéltárnok, Finály Henrik, mint régiség és érem-tárnok, előterjesztését a muzeum illető gyűjteményeinek gyarapodásáról és Bányai Vitális, pénztárnok a muzeumi pénztár évi számadásairól. Mind ez szabatosan fogalmazott a muzeum gyarapodását tiszta számokban felmutató jelentéseket a jelen volt közönség lelkes éljenekkel üdvözlé.

Az illető gyűjtemények és a pénztár megvizsgálására kiküldendő bizottmányokra kerülvén a sor, Finály Henrik az igazgató bizottmány nevében azon indítványt állított elő, hogy ezek ne az égygyűlés másnapján, hanem csak a jövő évi ülésen tegyék meg a gyűjtemények állapottával részletesen foglalkozó jelentéseiket. Finály H. indítványát a közgyűlés Hincz György tagnak azon módosítványával fogadá el, hogy a pénztárnak kevesebb időt igénylő megvizsgálására választandó bizottmány nemcsak egy év múlva, de már a gyűlés másodnapján is tegyen jelentést.

Ezek értelmében a pénztár megvizsgálásra azonnal egy hármias bizottmány küldetett ki, az egyes társaknak megvizsgálásával megbízandók-e másnapra (febr. 16.) halasztatván.

Majd a muzeumi titkár adá elő a muzeumi igazgató választmány két előterjesztését: az első a muzeumi választmánynak a Pálffy családdal a küsmödi pörös birtoknak 5000 ftért becsérelését, második a Pávai Elek, örsegéd elbocsátását illető. A nagygyűlés mind a szerződést, mind Pávai Elek elbocsátását egyhangulag elfogadta.

Végtárgyát az ülésnek a bizottmányból szabályszerűen kilépő legrégebb tagok: grof Eszterházi János, Groisz Gusztáv, Kriza János és ifj. Nagy Péter megürült helyeinek betöltése képezte; a szavazat eredménye az lón, hogy gr. Eszterházi János 28. Nagy Péter 27. Kriza János 26. ifj. Groisz Gusztáv 16. szavazattal újból megválasztattak a muzumegylet bizottmányába.

Külpolitikai szemle.

Maros-Vásárhely, 1869. febr. 18.

† KELETI ÜGYEK. Francia lapok szerint György királyt békés elhatározásában, főleg az orosz czár erősíté meg, ki világosan kijelenté, hogy Oroszország az együttes nyilatkozat által megközte, háboru esetében, Görögországot nem fogná segíteni.

Még Walewski a görög válaszzsal haza sem érkezett; mégis tudni akarják, hogy az röviden és velősön hangzik. Az is hirlik, hogy a kor-

mány a nemzethez nyilatkozatot fog intézni, melyben okát adja annak, miért kellett a hatalmak deklaratioját elfogadni.

Oroszország ez ügyben mutatott magatartását illetőleg: jelentik Konstantinápolyból, hogy Goresakov herczeg Oroszország képviselőihez köriratot intézett, melyben előadja a conferencia öszszehívásának indokait, s a Portát okolja a támadott zavarokkal; minthogy ez Krétáról nem akart lemondani.

OROSZORSZÁG. A kegyes orosz kormány, mely a Törökországban lakó keresztények s az osztrák-magyar birodalom szláv- és románjai iránt, mindannyiszor élénk rokonszenvet szenved, valahányszor politikai érdekei ugy hozzák magokkal; most új ténynyel adott félremagyarázhatatlan kifejezést valódi érzelmeinek. Elhatározta, hogy e czim: „Lengyelország királya“, a czár nagy cziméből örökre kitöröltessék. E szerint a jövő ukázokban a lengyel szó már névleg sem fog többé szerepelni. Különben e czim használata eddig is csak gúny, s kiáltó meghazudtolása volt a legszentebb emberi jogoknak. „Discite mortales“ — etc.

POROSZORSZÁG Bismark gróf mostanság nevezetes szerepet játszott. A francia újságokkal az ingerültségig éles feleselést folytatott, azon beszéd miatt, melyeket a porosz kamrában, a fejedelmi jószágok elkobzása tárgyában tartott. Ezen kívül a Berlinben mulató montenogroi herczegét is meglátogatta. E látogatásból, — mely egyszerű udvariasság is lehet — sok mindenfélét következtetnek. Öszszeköttesbe akarják hozni azon hírekkel is, melyek szerint Bismark gróf a nyugot- és délnémet államokhoz felszólítást intézett volna, azok minél előbb eszközöndő felfegyverzését illetőleg, azon okból, mert Ausztria és Franciaország háborura készülnek.

SPANYOLORSZÁGBAN nagy horderejű működés vette kezdetét. A cortes 11-én nyitott meg, pompa s katonai tüntetés nélkül, de annál nagyobb és őszintébb lelkesedés között. Midőn az ideiglenes kormány megjelent, a lelkesedés tetőpontra hágott, csak a köztársaságiak maradtak közönyösök. A karzatokról aköz-társaságot is éltették. A megnyitó beszédet Serano tartotta, melyben előadja, hogy a vallás-szabadság, a sajtó, oktatás és gyülekezés szabadsága kihirdetett; a százados trón bukása, az idegen hatalmakhoz való jó viszonyokat nem háborította meg; ellenkezőleg némelyek rokoszenve tetemesen fokozódott; hogy azon gyökneres forradalom, a fejletlenség legkisebb jelensége nélkül történt meg; és most a Cortes dolga azt ugy is fejezni be.

SVÁJ CZ. A genfi nagy tanács a törvényes ünnepekre vonatkozólag, következőleg határozott.

I. cikk. Ünnepnepok: a vasárnapok, a karácsony, áldozó esütörtök, nagyboldogasszony napja, mindenszentek napja, az év első napja, a szövetségi bört napja, melyen az államtanács megváltoztatik, és december 31-ke a köztársaság újjászületésének évfordulati napja.

II. cikk. A törvényszékek, zálog- és hitel-hivatalok, az ünnepeknek nyilvánított napokon zárva lesznek.

III. cikk. A törvény által némely polgári dolgokra kiszabott tilalom, némely végrehajtások és bizonyos törvényszéki eljárások betiltása a törvényesen elfogadott ünnepnepokra is alkalmazást nyer.

IV. cikk. Megváltoztatnak azon régiebb törvények, melyek szerint a törvényesen bevett ünnepnepokon dolgozni tilos volt; ezután mindenki tetszése szerint dolgozhatik, vagy tarthatja üzletét nyitva ünnepnepokon is. Ellenben fenn tartatnak azon rendőri intézkedések, melyekkel a vallás szabad gyakorlatának érvényt szerezni lehessen.

Ime, e szép és böles törvényt hozták Genfben, mely teljes elégtételt szolgáltat a különfelekezeteknek, nem sérti a lelkiismeret szabadságot, s a törvény tisztelétét, ismételve, köteleességé teszi a szabad polgároknak. Jegyzi meg a (Szk.)

Különös eljárás.

A következő nyilatkozat közlésére kértünk föl:

Tekintetes Szász Béla szerkesztő úrhoz.

Becsés lapja 13-ik száma szerkesztői üze-

netekben nevem alatt beküldött impurumos nyílt levélre válaszó, — és pedig mint a helyi egyenlőségi kör jegyzőjének, — engedje meg t. szerkesztő ur szintén becsés lapjában kijelentem: miszerint én azon kérdéseit nyílt levélnek — miután ugyan azon ülésben jegyzőségemről lemondtam — sem aláírása sem becsés lapjában beküldetésében mi részem sincs, s mert leköszönt választmányi tagnak részem sem lehetett — s így azon mindenestre felületes és hiányos eljárást részemről az előttem tudva nem levőre háritom.

Maros-Vásárhelyt, 1869. febr. 17-én.

Ügyvéd Szabó József.

E nyilatkozatra egyéb megjegyzésünk nincs, mint, hogy legalább is különös eljárásnak tartjuk, hogy valaki, valamely egylet pecsétje alatt, más nevének tudtán kívüli aláírásával, leveleket küldözhesen.

Szerk.

VEGYES.

△ Maroszek fő király bírása, mint a vérszabályok alkalmazásával megbizott kormánybiztos folyó hó 17-én 13. k. b. szám alatt értesítette a hatósága alá helyezett M.-Vásárhely tanácsát, Maroszek és Küküllő-vmegye tistségeit a k. f. kormányzéknek idei febr 4-ről 2304. sz. alatti intézkedése felől, mely által a szarvas marhákali közlekedés és vásárok iránt mult évi 21110. sz. alatt kibocsátott tilalom — Köhalomszék, Hunyad-vmegye, Vajda-Hunyad, és Hátszeg területeit kivéve, — minden más erdélyi hatóságok területeire nézve vissza vonatott; mindezt azon megjegyzéssel: hogy közlekedés — szállítás vagy vásárra csak is belföldi és barmegészségi utlevéllel ellátott szarvasmarhák hajthatók.

* A Kisfaludy-társaság ez évi közülését, az akadémia palotájának égése miatt febr. 5-kéről elhalasztva, e hó 14-kén tartá meg. A diszes közönség előtt Toldi Ferencz, másodelnök, mondá az érdekes megnyitó beszédet; majd Greguss Ágost tett titkári jelentést. Vadnay Károly Lévy József emlékbeszédét olvasá föl Tompa Mihály fölött, Szász Károly „Öreg karaszék“ czimü lyrai költeményét pedig Gyulai Pál adta elő. Ezután Horváth Mihály felolvasása következett „Zrinyi Ilonáról“, melyet Szigeti József jeles szavallata váltá föl, a pályanyertes „Gavallér politikusok“-at olvasván. A pályanyertes satyra szerzője Szász Károly, „A bohózat elmélete“-é pedig Dux Adolf.

* A nagyernyei postahivatal, mely a mult évben — némi visszaélések következtében megszüntetett: a napokban ismét megnyílik, az érdeklött vidékiek nagy öröme. Ugy vagyunk értesülve, hogy az új posta-mester a legjobb sikerrel tette le vizsgáját.

* Beküldetett szerkesztőségünkhöz

„Honvéd schematismus, vagy is: az 184⁸/₉-ki honvédseregéből 1868-ban még életben volt főtiszteknek névkönyve,“ Öszszeállította Mikár Zsigmond, [alszázas; Kiafta Bakó Farkas, százados, Pest. 1869. Oszterlamm Károly bizománya. Árra 2 frt. 50 kr. A könyv első fele az összes létező honvéd-egyletek létszámát közli második fele pedig az élő honvédtisztek betürendes névsorát tartalmazza. Ez első kötetet még három fogja követni, melynek elseje a még életben lévő 184⁸/₉-diki altisztek és közharczosok neveit; második az elesettek és elhunytakat; harmadik pedig magát az egész honvédsérget fogja összeállítva kimutatni. Mikár Zsigmond föl is szólit e végből mindenkit, az illető adatoknak, s 1 frtnak, mint a megjelenendő 2-ik kötet előfizetési díjának, beküldésére, és pedig e hó utolsó napjáig.

* Az erdélyi vasút január havi bevétele 45785 frt 31 krt tett, 8491 útas és 136835 mázsa teher után.

* Az igazságügyi miniszter, mint biztos forrás után írhatjuk, jövő márczius havában adja ki az új perrendtartás életbeléptetésére vonatkozó intézményét, melyben részletes utasítások foglaltatnak az átmeneti nehézségek elhárítására.

* A „Hon”, 36-ik számában a h.-m. vásárhelyi levelező, az ott baloldali Szilágyi Virgil tiszteletére tartott lakomáról szóról-szóra ezt írja: „S a lakoma a legnagyobb s legszebb egyetértő szeretettel folyt le, példás jó rendben ment végbe s még csak „ezüst kanál sem veszett el”, pedig volt egy néhány”. Szép, ha igaz.

* A baloldali agitatók ismét kezdik megteremni gyümölcseiket Kolozsvárrt. A napokban egyik jobb módu polgárt lökdözték ki egyik vendéglőből, mert magát nyíltan jobboldalinak vallotta.

Továbbá egyik este két jobboldalit illetek bántalmazásokkal az utcán, mert jobboldali, s hozzá még mágnás is. Tegnapelőtt éjjel pedig Z. deák párti polgár ablakait verték be. A tettesek ellen foly a vizsgálat.

* Tolnamegyében már kiűtött a kurucz-háború. Folyó hó 5-én Madocsáról a felbőszített néptömeg kikérgette az összeíró bizottságot, s annak tagjait sárral dobálta. Szekszárdon pedig anonym levelekkel ijesztgetik a deák-pártiakat, melyekben megkéséléssel és felgyújtással fenyegetik őket a baloldali loaylitás!

⊙ **Hibaigazítás.** Mult számunk némely példányában egy értelemzavaró sajtó-hiba maradt benn; ugyanis a „Csiki térségről” feliratu cikk második hasábjában a 13-ik sorban aluról, „azon két ártatlan értesítés” helyett „azon kis ártatlan értesítés” olvassandó. Kérjük a hiba igazítását.

Az erdélyi kir. ítélő táblánál

1869. évi február 24-re és következő napjára a következő ügyek lettek előadásra kitűzve.

I. Az első osztályban.

Előadó k. t. ülnök Kabós László által:

Szokolai Pálnak, Sebes Jánosné elleni illetéktelenül fizetett összeg visszafizetése iránt. — Popovics Sándor és érdektársainak a vajdahunyadi királyi uradalom ellen, jogtalanul épített gátok lerontása iránt. — Simon Jánosnének Nagy József s neje elleni haszonbérlet ügye. — Vitalyos Eleknek Sándor Domokos elleni követelése. — Makrai Lászlónak Popa György elleni zálogos ügye. — Ujfalvi Ádámnak Sugar Ignác elleni zárlati ügye. — Nagy Ezekkiásnak Preitz Mihályné elleni végrehajtásos ügye. — Buldi Albertnek Nicolaus Demeter s társa elleni végrehajtásos ügye. — Hodos Károlynének Janka Lajos elleni végrehajtásos ügye. — Nagy Enyedi év. ref. Collegiumnak gr. Tholdi Ludovica s társa elleni adósságos ügye.

Előadó k. t. ülnök Móga Demeter által:

Nik Ferencnek Szentpéteri Kristof elleni ügye 17 frt. 76 kr iránt. — Pál Istvánnak Ferenc Rozália elleni fekvő javak iránti ügye. — Csep Jozsefnek Lengyel György elleni ügye. — A kir. kincstárnak Mátyási Emanuel elleni ügye 199 frt 50 kr iránt. — Molnár Miklósnak a kolozsmonostori uradalom elleni 25,395 frt iránti ügye. — Simon Józsefnek Balog Pál elleni fekvő javak iránti ügye. — Régeni Györgynek Salamon Sándor elleni 298 frt 84 kr iránti ügye. — Lévi Simonnak König Mihály ellen 590 frt 30 kr iránti ügye. — Tompa Karolynak Katonai Abraham ellen 458 frt iránti ügye.

Előadó k. t. ülnök Bodolla János által:

Jancsó Jozsefnek Pongrácz Sámuel elleni felhívásos ügye. — Macskási Antalnak Roth János elleni birtokhaborításos ügye. — Semkői Honorata Sebes Jánosné ellen végrehajtásos ü. — ugyanazon telek között végrehajtásos ü. — Nyárádi Antalnak Kovács Mihály el. adósságos ü. — Sütő János özvegyének Balázs Anna el. adósságos ü. — Motoró Bazil Contes Mihály el. munkadíj megfizetése i. ü. — Bányai Miklósnak Songott Manó és társai elleni váltó ü. — Náthán Jozsefnek Passarar Soma el. váltó ü.

Előadó k. t. ülnök Dózsa Dániel által:

Haberfeld s társainak gróf Bethlen Lajos e. adósságos ü. — Böződi Bata Jánosnének Nagy György e. adósságos ü. — Lévi Izraelnek Lévi Antal s Rózsalia e. számadásos p. — Trommer Bernádnak Dindár Elek e. végrehajtásos ü. — Székely Mózes s érdektársainak Székely Jánosné e. végrendelet feletti ü. — Benedek Mórnak Bernát Dávid elleni itálár megfizetése i. ü. — Kis Jánosnak Csiszér Ferenc e. egy föld átadása i. ü. — Korbuly Miklósnak Alexu Thodornó e. keresete 800 frt i.

Előadó k. t. ülnök Ferencz Károly által:

Komlósi Mátyásnak b. Diószegi Antal e. 2200 frt i. végrehajtásos ü. — Eisenberger Lipótnak Török Sámuel hagyatéka e. 677 frt 50 kr i. bizt. végrehajtásos ü. — Gr. Toldalagi Agnes és társainak gróf Toldalagi Ferencz esdőtmege e. betáblázási ü. — Kozma Gábornak gr. Rhédey István e. 15000 frt i. végrehajtásos ü. — Gróf Haller Jánosné hagyatéki ügyében gr. Haller Ferencz folyamodása. — Richtzeit Zsigmondnak gróf Toldalagi Mihály e. 6000 frt i. végrehajtásos ü. — Ugyancsak Richtzeit Zsigmondnak gróf Toldalagi Mihály e. végrehajtásos ügyében folyamodás. — Goll és társainak Jári Ferencz jogutodai ellen, urbéri kárpótlás kiutalása tárgyában. — b. Diószegi Antal és neje esdűgye, a tömeg gondnok végleges kinevezése tárgyában. — gróf Teleki Lajosnak Nyeksa Juan és társai e. 510 frt haszonbér határlék i. pere. — b. Diószegi Antal és neje esdűgye, az ideiglenes tömeggondnok kinevezése tárgyában. — Nagy Samuelnek Molnár Pálné e. bh. pere. — Gróf Lázár Mór hagyatékát tárgyzó esdűgye a tömeggondnok választása kérdésében. — Furka Ferencnek Antal Mihály e. bh. ü. — Hageman Henrik és Gruber Lipótnak a gróf Toldalagi Ferencz féle koronkai palástot tárgyzó betáblázási ü. — Hamar Lajosnak Pál István és társai e. bh. ü. — Báró Diószegi Antal esdűgye, a hitelezői választmány kinevezése kérdésében. — Ugyancsak esdűgyben az ideiglenes hitelezői választmány megválasztását illetőleg. — Szentes Karolina és Bakó Eleknek a Bodó Dávid hagyatéka e. jogügye. — Goll és társainak Eisenberger Lipót e. zárlati ü. Muntján Juonnak Igna Jovicze e. végrehajtásos ü. — Turka Ferencnek Antal Mihály e. végrehajtásos ü. — Szilvási Lászlónak gróf Toldalagi Mihály e. 10500 frt iránti végrehajtásos ü. — b. Diószegi Antal és neje esdűgye az ideiglenes tömeggondnok és hitelezői választmány megválasztása tárgyában. — Ugyancsak b. Diószegi Antal és neje esdűgye, az ezeknek részére tett tűzifa utalványozása tárgyában.

II. A második osztályban.

Előadó k. t. ülnök Tribus Antal által:

Mialovich Viktorné sz. Bardócz Katalinnak Neumann Izrael e. haszonbéri felmondás i. ü. — Kosch Györgynek Vass János és társai elleni végrehajtásos ü. — Paska Georgia Hojtin hagyatéki ü. Naritia Angyel hagyatéki ü. — Stáur Sanfira és Annának Todea Ispasz és társa e. zárlat i. ü. — Draskovick Jánosnak Andras Márke elleni 48 frt i. ügye. — Muntján Nikulaj és társainak Negrai Achimetz Rafira férj. Kindea Todornó e. végrehajtásos ü.

Előadó k. t. ülnök Pap Máté által:

Man Kosztának Man Juon e. 10 db. juh visszadása iránti ü. — Dietrich Sámuelnek Zöld Lajos és neje Miklós Julianna e. 5 frt i. ü. — Néhai Huszán Pétra a Uzsului hagyatékára vonatkozó Hazsán Ilia folyamodása. — Paimaru Sandu Son Konsának Toma Juon e. bh. i. ü. — Özvegy Balazs Veronikának Czelegredian Miklós e. ü. — Kaszonaltizi Adorján Andras hagyatéki ü. — Hetei Bakó Karolynak fenyvesi Károly e. 440 frt i. kártérítéses ü. — Dan Todornak Pável Juon Pruna e. bh. i. ü.

Előadó k. t. ülnök Gaál Lajos által:

Özvegy Zsombori Sándornőnek Záh Todor e. 19 frt 32 kr. kártérítés és 10 frt beelési költség i. ü. — Majer Lázárnak Hersch Lázár e. 6 db kádnak visszadása vagy 30 firtali megtérítése i. ü. Novák Antalnak Szentpéteri Jakab e. 1000 frt összeg követelésfeli kérdés i. ü. — Novák Antalnak Szentpéteri Jakab e. 3000 frt váltó követelés i. felhívásos ü. — Özvegy Cziriák Antalnak özvegy Szabó Ferencné és társai e. zárlati ügyében a zárgondnoknak felmentése és számadásai megvizsgálása iránt. — Özvegy Cziriák Antalnak özv. Szabó Ferencz és társai iránt. — Szabó Jánosnének Telegdi Károly e. bh. ü. — Balint (Viola) Mártonnak Budai Szikra Márton e. 100 frt iránti ü. Zudor Gyulának Harmath János e. birth. ü. Gliga Jakab hü Irimianak Gliga Mária e. zárlat iránti ü. Tódorfi Bogdánnak Harmath Gergely e. 61 frt 50 kr iránti végrehajtásos ü. Boér Bálintnak Vojebune Petre e. 16 frt és járuléka iránti ü.

Előadó kt. ülnök Pipos Péter által.

Barcsay István hagyatékotmögének Gyim Ádám és társai elleni 676 frt haszonbér határlék iránti ügye. Szélig Ursznak Gyerman Todor e. 31 frt i. ü. Keresd községének Márián Stéfán és társai e. kártérítés i. ügye. Bocskai Albert Miklósnak, Bocskai Albert Gergely e. egy épület telek kibocsátása i. ü. Avakom Cilip hagyatéka e. ü. Fehérdi Anna hagyatéka i. Bell Jánosnének Kresztel Stéfán elleni kiszakítási keresete. Palámon Mózesnek Czitrom Salamon e. bírói tilalom i. ü. — Albisi Salamonnak Efraim Salamon e. végrehajtásos ü. (Mitgs Vajda ur előadói Könyvéből). — Varga Dánielnek Varga János e. végrehajtásos ü.

Előadó k. t. ülnök Vajda Simon által:

Ungerpek Imrénének özv. Cserey Farkasné e. 3994

frt 80 kr i. ü. — Sugag községének Radu Ilia és társa e. erdők átadása i. ü. — Gerendi Pap Jozsefnek gerendi Pap János e. 30 frt iránti ü. — Kir. kincstári ügyészségnek Furduj Juon Bogya e. egy erdő hely visszadása i. ü. — Dési Ferencnek, Istvanffy Andras e. 450 frt i. végrehajtásos ü. — Sandor Amaljának Sándor Aron e. gyermektartás i. ü. — A kir. kincstári ügyészségnek Moskovich Abraham, e. 308 frt 8 $\frac{1}{2}$ kr iránti ügye. — Veress László és társainak Andras Kelemen és társai e. birtokhaborításos ügye.

III. A bűnügyi osztályban.

Előadó k. t. ülnök Sztojka Antal által:

Szabó Jozsefné, Forró Anna lopási bűnügye. Herégus Todor és társa lopási és rablási bűnügye. Barabás Mihály súlyos testi sértési bűnügye. Szaraz György nyilvános erőszakoskodási bűnügye. Bocz Irina és Bocz Mihály családi bűnügyök. Tessler Mózes lopási bűnügye. Serbán Juon nyilvános erőszakoskodási bűnügye. Negrea Nikulaj lopási bűnügye.

Előadó k. t. ülnök Cseregédi János által:

Tubás Nikulaj Hotiu rablógyilkossági bűnügye. Ruszu Aniszia gyermek gyilkossági bűnügye. Berekméri György gyilkossági kísérleti b. ü. Toth Mária gyermek gyilkossági b. ü. Paszk alias Varga Péter nehéz testi sértési b. ü. Tamás Korpus János emberölési b. ü. Mézáros Lajos nyilvános erőszakoskodási b. ü. Geraszinn Alion emberölési bűnügye.

Előadó k. t. ülnök Bárdosi György által:

Rózsa Miklós nehéz testi sértés bűnügye. Theil Stéfán életbiztonság elleni kihágási ügye. Triff Juon nehéz testi sértés b. ü. Tryptis Juonné lopási b. ü. Laszkovits Samu lopási b. ü. Pakulár Ponthemie nehéz testi sértés bűnügye.

Előadó k. t. ülnök Vajda Simon által:

Betegi Károlyné és Kali Jánosné közhitel papir hamisításban részvételért.

IV. Az urbéri osztályban.

Előadó k. t. pótbíró Antalfi Gábor által:

Gr. Haller Lajosnak, Ujtelán Vasár e. urbéri pere, Ugyanannak, Lázár Vaszi e. gr. Klebesberg Vilmosnének Cillea Gavrilla. Ugyan annak Rusz Tanaszie, Sirlinkan Juonnak báró Löwenthal Károly perében létrejött egysége. Gyíngyan Juonnak ugyan az elleni perében létrejött egysége. Pap Parasskivanak ugyanaz elleni urbéri pere. Szűcs Todornak, Hasznás Juonnak, Lázár Petrának, Geiga Pávelnek, Bresfelean Gyorgye s részeseinek ugyanaz elleni perében. Jónesán Nekita részeseinek ugyanaz elleni urbéri pere. Vlasza Kosztán, Ozhean Nasztasiának ugyanaz elleni perben. Biskován Todor és Horikának, Bresfelean Kosztánnak, Andrasz Gavrilla-nak Schuller Márton és részeseinek Bilegán Todornak ugyan az elleni urbéri pere. Szigoán Mária s társainak ugyan az elleni urbéri pere, Muntean Juonnak, Naskán Nasztasiának, Silinkan József s társainak, Csokán Todor s társainak Orheán Todornak, Sirlinkan Györgynek, Krebdilean Grigor s társainak, Zsebkán Gyorgyének, Krisztea Gácsitza s társainak ugyanaz elleni perében létrejött egysége. Griga Petrának ugyanaz e. p. létre jött egysége. Büskován Togyernek, Zsejkán Mihail s társainak, Zsejkán Vaszilia s társainak, Gyíngyan Mihail-lának, Nékora Ilia s társainak ugyanaz elleni perében létre jött egysége.

A kiadó-hivatal üzenete.

Lapunk 2., 3. és 4. számait azon t. előfizetőinktől, kik azt nélkülözhetik, szívesen visszaváltja a kiadó-hivatal.

Bécsi börzei árkelet.

(1869. február 17-én.)

5% metalliques	62.40
5% nemzeti kölesön	68.50
1860 államkölesön	97.50
Bankrészvény	723.—
Hitelrészvény	290.60
London	122.88
Ezüst	120.50
Arany	5.78

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.